

3. Η ΣΠΑΡΤΗ (σελ. 48–49)

α. Συγκρότηση του κράτους

- ▶ **Δωριείς** καταλαμβάνουν τη **Λακωνική** και ιδρύουν κράτος με πρωτεύουσα τη **Σπάρτη**.
- ▶ Μετά από πολέμους μακροχρόνιους υποτάσσεται η **Μεσσηνία**. Πολεμικές συγκρούσεις και με το **Άργος**.
- ▶ Η Σπάρτη «**κλείνεται στον εαυτό της**» και παίρνει μορφή διαρκούς **στρατοπέδου**.

β. Οι κοινωνικές τάξεις

Σπαρτιάτες

- ◆ Έχουν πλήρη πολιτικά δικαιώματα.
- ◆ Μοιράζονται τη γη.
- ◆ Ασχολούνται με την πολεμική τέχνη και τα πολιτικά πράγματα.

Περίοικοι

- ◆ Κατοικούν σε οικισμούς γύρω από τη Σπάρτη.
- ◆ Ασχολούνται με το εμπόριο.

Είλωτες

- ◆ Οι παλιοί κάτοικοι της περιοχής που έγιναν δούλοι.
- ◆ Καλλιεργούσαν τη γη των Σπαρτιατών και τους έδιναν μέρος της παραγωγής.
- ◆ Δεν είχαν κανένα δικαίωμα και ο φόβος εξέγερσής τους αποτελούσε το μόνιμο «πνοκέφαλο» των Σπαρτιατών.

γ. Οι πολιτειακοί θεσμοί

Δυο βασιλείς : Θρησκευτικοί και στρατιωτικοί αρχηγοί (δεν είχαν πολλές αρμοδιότητες).

Πέντε έφοροι : - Ασκούν την πραγματική εξουσία στην πόλη
- Είναι υπεύθυνοι για άμυνα και εξωτερικές σχέσεις.

Γερουσία : - Αποτελείται από 28 άτομα άνω των 60 ετών.
- Προετοιμάζει τα θέματα για έγκριση στην Απέλλα.

Απέλλα : - Συμμετέχουν όλοι οι Σπαρτιάτες άνω των 30 ετών.
- Ψηφίζουν «δια βοής».

Συσσίτια : Όλοι οι Σπαρτιάτες είναι υποχρεωμένοι να τρώνε μαζί στα συσσίτια ή φει(ι)δίτια, συμμετέχοντας στα έξοδά τους. Όποιος δεν μπορεί να καταβάλει τη συμμετοχή του, χάνει τα πολιτικά του δικαιώματα και θεωρείται «υπομείων», δηλαδή υποδεέστερος.

δ. Η «Αγωγή»

- Η πόλη αναλαμβάνει τα **αγόρια** από 7 ετών.
- Τα παιδιά ζουν **ομαδικά** και μαθαίνουν να υπομένουν **σκληρές συνθήκες ζωής και κακουχίες**.
- Διδάσκονται ανάγνωση, γραφή, μουσική και χορό.
- Τα **κορίτσια**:
 - Εκπαιδεύονται με **ανάλογο τρόπο** με τα αγόρια.
 - **Συμμετέχουν ελεύθερα** σε εκδηλώσεις της πόλης.
 - Πρέπει να αποκτήσουν **δυνατό σώμα και ηθικό χαρακτήρα** για να γίνουν **καλές μητέρες**.

Η ζωή στη Σπάρτη έμεινε ίδια για αιώνες. Το ίδιο και το πολίτευμά της. Η οργάνωση της Σπαρτιατικής πολιτείας θεωρείται έργο του βασιλιά της και νομοθέτη Λυκούργου. Η ανδρεία, η υπερηφάνεια και η χωρίς όρια φιλοπατρία ήταν τα χαρακτηριστικά των Σπαρτιατών. Ο στρατός της Σπάρτης θεωρείτο υποδειγματικός. Η Σπάρτη δεν είχε τείχη.

Εργασίες

1. Αφού διαβάσετε το σχετικό παράθεμα για το λακωνισμό στη σελ. 49 του σχολικού σας βιβλίου να απαντήσετε στα εξής: α) Τι ήταν ο «λακωνισμός»; β) Τι σημαίνει και πώς εξηγείται η φράση «περνάμε σπαρτιάτικα»;
2. Αφού διαβάσετε το σχετικό παράθεμα για τη ζωή στη Σπάρτη στη σελ. 49 του σχολικού σας βιβλίου να απαντήσετε στα εξής: α) Ποιος είναι ο σκοπός της αγωγής των αγοριών και των κοριτσιών στη Σπάρτη; β) Πώς συνδέεται ο σκοπός αυτός με το χαρακτήρα του σπαρτιατικού κράτους;
3. Παρατηρώντας το χάλκινο αγαλμάτιο στη σελ. 49 του σχολικού σας βιβλίου ποιες πληροφορίες αντλούμε για την εκπαίδευση των κοριτσιών στην αρχαία Σπάρτη;
4. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με αυτές της στήλης Β΄.

Α΄	Β΄
1. Απέλλα	α. Λαϊκή συνέλευση
2. Πέντε έφοροι	β. Θρησκευτική και στρατιωτική εξουσία
3. Γερουσία	γ. Άμυνα και εξωτερική πολιτική
4. Δύο βασιλείς	δ. Συμβούλιο από 28 άτομα

Απάντηση: 1....., 2....., 3....., 4.....

Καλό διάβασμα!!